

ایران د پان ایرانیزم پر لور

ایران غواري نه یوازي افغانستان بلکې د منځنی اسیا نور هیوادونه لکه تاجکستان هم د خپل نفوذ ساحه و ګرځوي عربي هیوادونو ته یې هم خپله په اوبو کې ایښې ده او غواري چې په نورو هیوادو کې لکه افغانستان کې دي هم انقلابونه راشي او دغه هیوادونه دي د دوی په شان د شیعې او یا نور مشرانو لخوا اداره شي.

راځئ چې د دې ناروغی او "واپروس" غم وخورو، ګنه بیا به مو خپل تعریف او ملي هویت له لاسه ورکړي وي او د تل لپاره به مو نوم له تاریخه ورک وي.

څه موده وړاندې ولسمشر کرزي په ایران کې په یوه غونډه کې ګډون وکړ، داسې یوه غونډه چې له نامه یې د هېواد د تجزیه کېدو بوي راځي، داسې غونډه، چې د هېواد د ۸۰ سلنه وګړو د حقونو او پېژندګلوی تر پښو لاندې کول. زه چې د داسې غونډو په اړه اورم؛ نو د دې غونډو تر شاه راته د پټو دښمنانو ډېر غټ چال ښکاري او هغه دا چې نن یې د هېواد د ۸۰ سلنه وګړو په هویت سترګې پټې کړې او هغوي ټول یې په یو بل پېژند معرفي کړل، نو سبا به بیا همدا ملت د بېلوالی تر پولې رسوي، لکه څنګه چې اوس مهال یې یو څه نا اهله کسان راخپل کړي او په ایراني کېدو ویاړي، یعنی د ایراني کولتور د عامه ولو په موخه د خپل ځان تر بلهارولو رسېږي. دلته هماغه د رضا شاه خبره راپدېږي، چې ویل یې "ایران کبیر".

ایران غواري نه یوازي افغانستان بلکې د منځنی اسیا نور هیوادونه لکه تاجکستان هم د خپل نفوذ ساحه و ګرځوي عربي هیوادونو ته یې هم خپله په اوبو کې ایښې ده او غواري چې په نورو هیوادو کې لکه افغانستان کې دي هم انقلابونه راشي او دغه هیوادونه دي د دوی په شان د شیعې او یا نور مشرانو لخوا اداره شي.

که تیر تاریخ ته څیر شو داسې ټکی به د ایران له لوري وویږي او هیوادونه لکه افغانستان کې چې هرڅوک یاغي شوی ایران ورته خپله غیره پرانستی او پوځي مرستې یې د افغان حکومت پر خلاف ورکړي، خو کله چې بیا هغه کس د واک ګدی ته رسیدلی ایران ورته په مقابل کې بل څوک پیدا کړی او هغه یې هم دپته نه دی پرېښی چې په افغانستان کې په ارام حکومت وکړي یا هم دهیواد جوړیدلو سوچ له ځان سره وکړي.

ایران یوازي پردې ټکي بسنه نه ده کړې بلکې کلتوري، مذهبي او جغرافیوي تیری یې هم پر خپل وخت کړی چې ډیر څرګند مثالونه یې دادي:

کله چې په افغانستان کې د ډاکټر نجیب الله اداره ونړیده او په کابل کې کوڅه بییز حکومتونه پیل شول نو د کابل پوهنتون د حزب وحدت په سنگر بدل شو. سر بیرې پردې چې ودانې یې ویجاړې شوي، بلکې دپوهنتوني له کلونو راپدېخوا مجهز کتابتون د ایران په اشاره دوحذتیانو په لاس وسوځول شول او له ایرانه ورته فارسي او د شعیه مذهب کتابونه راوړل شول.

دایران له لوري دکرزي په اداره کې هم دفارسي ژبې او شعیه مذهب څو موثره کتابونه د مرستې په ډول غیر قانوني له پولې راواوښتل او په نیمروز کې دسیمه ییزو چارواکو له خوا ونیول شول او ټول یې په اوبو کې واچول.

دایران دمذهبي یرغل یوه غټه بیلګه د محسنی مدرسه (خاتم النبیین) ده چې مکمل د ایران په مرسته جوړه شوې او د ایران له خوا یې نصاب ټاکل شوی او د استادانو تنخواو یې هم پروخت ورته ورکول کېږي.

په افغانستان کې چې هره تکیه خانه یا دشیعه ګانو مذهبي ځای جوړېږي د ایران د قوم له ښار نه ورته مصرف ورکول کېږي او دغه لړۍ نه یوازي په کابل یا ولایاتو کې ده بلکې تره ولسوالیو او کلیو هم اوس غزیدلې ده.

ایران په اقتصادي برخه کې هم افغانستان بې یرغله نه دی پرېښی او خپله ونډه یې په ډیر غټه پیمانې اخستې. ایران په افغانستان کې ټولو شیعې مشرانو ته هدایت کړی تر څو خپل خلک له کلیو وښارنو ته ولیردوي او دښارونوځمکې او اقتصاد دوی ته په واک ورکړي چې په دغه ورستیو وختونو کې د ځمکو پر سرچرګې هم دهمدې خبرې قوي شواهد ګڼلای شو.

بل غټ مالي یرغل چې شیعې ګانو د ایران په مټ کړی هغه په افغانستان کې مخابراتي پانګه ده چې یې له افغان ټلي کام نه ټولي مخابراتي شبکې له شیعې ګانو سره دي.

تاسې وگورئ په څه چل او مکر يې زموږ مشران دېته اړ کړي چې دا ورسره ومني او په ډېر وياړ سره په داسې غونډو کې گډون کوي. له ډېر پخوا د هېواد د بنمنانو دا طرحه په پام کې وه چې ورو ورو يې د عملي کېدو خواته روان او که زموږ داسې مشران وي، نو بيا لري نه ده چې ډېر ژر عملي شي او دا هېواد به خپله نوې پېژندگلوی په رسمي ډول خپله کړي.

تاسې وگورئ چې دا کسان په خپلو پلانونو کې دومره بريالي شوي چې زموږ هېوادوال يې په قومونو او د ځينو په وينا ملتونو وېشلي او ځينې خو يې په ډېر وياړ د بل قوم سپکه يادوي، اوس چې دوی دومره ژور تللي او زموږ په منځ کې يې دومره نفوذ کړی، راځئ چې د دې ناروغۍ او "وايروس" غم وخورو، کله بيا به مو خپل تعريف او ملي هويت له لاسه ورکړي وي او د تل لپاره به مو نوم له تاريخه ورک وي.

اوسمهال افغانستان يو قوي، جدي او هوډمن مشر ته اړتيا لري، چې د هېواد مشري وکړي او په رښتيا سره د هېوادوالو د ارمانونو تر لاسه کونکي اوسي - هغه دا چې د همدغه ځواکمن مشر په واسطه به ټول هېواد کې د اسلام مبارک دين پلي شي او په ټول هېواد کې به د همدغه مشر لخوا حنفي فقه د هېواد رسمي مذهب په توگه اعلان شي او د نورو مذاهبو پيروان دې په خپل ځای کې د هممغوی له عقيدې او فقهي گټه اخلي او عمل دې پرې کوي. دا ځکه چې زموږ د يووالي اصلي رېښه په اسلام کې ده او موږ بايد اسلام ته يوازې د ديني اصل په توگه نه بلکې د هېواد د يووالي د اصل په توگه هم وگورو.

په همدې هيله خپلې خبرې پای ته رسوم او د همدې ليکنې له لارې د گاونډيو لخوا د هېواد د هويت په اړه خپله اندېښنه له تاسې سره شريکوم.^۱

په درنښت

منبع: لوی افغانستان^۱